

Ενστάσεις

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΚΑΝΕΛΛΗ

Συλλαλητήρια που χωρίζουν

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 η Ελλάδα πλημμύρισε από παλλαϊκά συλλαλητήρια. Με σύνθημα «Η Μακεδονία είναι ελληνική» πλημμύρισαν οι πλατείες, όχι μόνο της Βόρειας Ελλάδας. Παλλαϊκό μέτωπο το οποίο είχε υιοθετηθεί από όλα τα πολιτικά κόμματα (εξαίρεση μερικοί μόνο πολίτες), διαδήλωνε για να μην κρατήσει τη συνταγματική ονομασία της η γειτονική χώρα που προέκυψε από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας.

Το συγκεκριμένο θέμα, η απαρχή του οποίου ήταν αποτέλεσμα χειρισμών του Αντώνη Σαμαρά, του πρώτου υπουργού Εξωτερικών στην κυβέρνηση Μπτσοτάκη, μετατράπηκε σύντομα στο πιο πρόσφατο εθνικό τραύμα. Οι διαδηλώσεις δεν έφεραν κανένα επί

Όταν μια κοινωνία αντιμετωπίζει μια άλλη κοινωνία εχθρικά, ορθώνει τείχη – τα τείχη μιας εθνικιστικής ρητορικής

της ουσίας αποτέλεσμα. Αντίθετα, ως συμβολισμοί εθνικής αντιπαλότητας, βάθυναν το χάσμα και ακόμη συντηρούν μια εθνική έχθρα χωρίς λόγο. Και όταν μια κοινωνία αντιμετωπίζει μια άλλη κοινωνία εχθρικά, ορθώνει τείχη – τα τείχη μιας εθνικιστικής ρητορικής.

Το ίδιο αποτέλεσμα κινδυνεύει να έχει ενδεχόμενο συλλαλητήριο, που διοργανώνεται κυρίως μέσω των social media (πόσο αυθορμήτως, άραγε;), και θα γίνει την ημέρα του Eurogroup. Με συνθήματα κοντινά στη ρητορική των Αγανακτισμένων, μια τέτοια διαμαρτυρία προφανώς δεν θα μπορέσει να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση. Μπορεί, όμως, να μετατρέψει μια συνάντηση στόχος της οποίας είναι η συνεννόηση εταίρων σε ένα επεισόδιο κλιμάκωσης της κουλτούρας της έχθρας. Πρόσωπα, χώρες, λαοί, που ανήκουν μαζί με εμάς στην ίδια πλευρά του κόσμου, μπορεί να αρχίσουν να κατηγορούνται ως εχθροί «της σημαντικότερης χώρας του κόσμου». Αν ένα τέτοιο κλίμα κυριαρχήσει, το επόμενο βήμα θα είναι η ενοχοποίηση όσων, στην Ελλάδα, έχουν αντίθετη άποψη. Και κάτι τέτοιο θα είναι η απαρχή ενός τρομερού εθνικού διχασμού.

Κάθε δημοκρατική και αριστερή κυβέρνηση θα αποδοκίμαζε τέτοιου τύπου εθνολαϊκιστικές εκδηλώσεις. Όχι μόνο επειδή δεν τις έχει ανάγκη.